

Γιώτα Κριλή: Ο τελευταίος γεωργός

Το τελευταίο βιβλίο της τριλογίας ιστορικών μυθιστορημάτων της καταξιωμένης συγγραφέως Γιώτας Κριλή αποκλειστικά στον Κόσμο

Το ιστορικό μυθιστόρημα *Ο τελευταίος γεωργός* είναι συνέχεια του μυθιστορήματος *Κυκλάμινο*. Τελείωσα τη συγγραφή του πρώτου μέρους *Χαραυγή* το Νοέμβριο 1918. Προς το παρόν επεξεργάζομαι το δεύτερο μέρος *Ματωμένες γειτονιές* και έχω ολοκληρώσει το πρώτο κεφάλαιο του τρίτου μέρους *Στα μέτωπα*. Αποφάσισα να ολοκληρώνω το κάθε μέρος του μυθιστορήματος ξεχωριστά ώστε να λειτουργεί ανεξάρτητα από τα υπόλοιπα μέρη.

Ευχαριστίες

Θέλω να εκφράσω τις ευχαριστίες μου, από αυτή τη θέση, στα άτομα που μου συμπαράσθηκαν στην πορεία της δημιουργίας τούτου του έργου. Οφείλω ξεχωριστή μνεία στον Dr Alfred Vincent για τις καίριες εισηγήσεις του ειδικά στη δομή της αφήγησης που συνέβαλαν στην βελτίωση του μυθιστορήματος. Είμαι ευγνώμων στην επιστήμονα και μεταφράστρια Σοφία Σακελλή για την επιμέλεια του πρωτότυπου και την πολύτιμη συμπαράστασή της. Ευχαριστώ την Δρ Παναγιώτα Νάζου για την υποστήριξη και τη συνεισφορά της στις τελικές διορθώσεις και τον Κώστα Μυτιλήνη για τη διευκόλυνση πρόσβασης στο αρχείο εφημερίδων της ψηφιακής βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων.

Ο τελευταίος γεωργός

Μέρος πρώτο

Χαραυγή

Το ταξίδι με το τρένο μαγευτικό. Θωρούσαν φευγαλέα τη μαγιάτικη ομορφιά της φύσης και τον κόσμο που είχε βγει με τα καλά του να πιάνει το Μάη ή να πάει στο πανηγύρι του Αϊ-Γιώργη του δρακοφονιά. Κάθε τόσο το τρένο προσπερνούσε ομάδες-ομάδες λαμπροστόλιστους καβαλάρηδες. Ακούγονταν τα τραγούδια τους και οι καραμούζες τους.

Έτυχε να είναι τριπλή γιορτή. Πρωτομαγιά, Δευτέρα της Λαμπρής και του Αϊ-Γεωργίου. Ταξίδευαν για το Αηδονοχώρι. Ο γερο-Νικόλας ήταν βαριά άρρωστος και είχε παραγγείλει επείγοντως στο γιο του τον Ηρακλή να του φέρει τα οχτάχρονα δίδυμα εγγόνια του, τη Μαρία και το Σωκράτη. Ήθελε να τα ξαναδεί πριν φύγει για την άλλη ζωή. Οι ληστές караδοκούσαν παντού. Ήταν μαζί του η γυναίκα του η Ερμιόνη, τα πεθερικά του ο καπετάν Ροκάκης και η κυρα-Μαρίκα και τα κουνιάδα του, ο Λευτέρης και ο Μανόλης για ασφάλεια και για την εκδρομή. Είχαν κινήσει από τα χαράματα με το πρώτο τρένο και θα επέστρεφαν αυθημερόν, εκτός από τον Ηρακλή που θα έμενε για λίγο με τον άρρωστο πατέρα του. Καθώς περνούσαν τα τοπία τα έδειχνε στα παιδιά και τους εξηγούσε την ιστορία τους.

– Περνάμε τώρα την Ελευσίνα που, τα παλιά χρόνια, ήταν τόπος ιερός. Να ο Ισθμός της Κορίνθου, έργο του αείμνηστου πρωθυπουργού

Τρικούπη. Εκείνος έφτιαξε και τους σιδηρόδρομους. Να και τα Δερβενάκια, που πολέμησε ο Κολοκοτρώνης με τ' ασκέρι του και νίκησε το Δράμαλη. Να και το Παλαμήδι, να και το Ναύπλιο, που υποδέχτηκε το βασιλιά Όθωνα. Να και η Τρίπολη, που την έσπειρε αλάτι ο Ιμπραήμ. Να και ο Αϊ-Λιάς! Φτάσαμε!

Στο σταθμό τούς περιμεναν ο αδερφός τού Ηρακλή ο Γιώργης και ο κουμπάρος του ο Στρατής. Χειραψίες, συστάσεις και σταυροφιλήματα. «Χριστός Ανέστη! Αληθώς Ανέστη! Χρόνια πολλά! Να χαιρέσαι τη γιορτή σου, Γιώργη. Χρόνια πολλά, κυρ-πρόεδρε! Να 'σαι πολύχρονος!» χαιρετούσαν γνωστοί και φίλοι το Γιώργη που είχε αναλάβει το προεδρικό του χωριού από τον πατέρα του. Για κάμποσα χρόνια, ο γερο-Νικόλας, λόγω ανημποριάς, εκτελούσε τα υπηρεσιακά του καθήκοντα με τη βοήθεια του Γιώργη. Και όταν τελικά παραιτήθηκε, κανείς δεν ήθελε να πάρει την ευθύνη και πρότειναν το γιο του. «Είναι μεγάλη τιμή για μένα και θα κάνω το κατά δύναμη», είπε ο Γιώργης. Οι χωρικοί τον εκτιμούσαν. Ήταν γνωστικός και είχε πάρει τα χούγια του πατέρα του.

Ο Στρατής με το Γιώργη βοήθησαν τους ξένους να καβαλικέψουν στα ζώα, που τα σαμάρια τους ήταν στρωμένα με πολύχρωμα τσιόλια, και κίνησαν. Ο κεντρικός δρόμος γεμάτος πλουμιστούς καβαλάρηδες που πήγαιναν στο πανηγύρι. «Μπαμπά, δεν μοιάζετε για αδέρφια. Ο θείος είν' μελαχρινός», είπε ο Σωκράτης. «Ο θείος ο Γιώργης μοιάζει της μάνας μας. Ενώ εγώ μοιάζω του πατέρα μας», εξήγησε ο Ηρακλής. Σε ένα σταυροδρόμι έστριψαν δεξιά και

πέρασαν μέσα από ένα χωριό. «Ετούτο είν' το Βουρλοχώρι που 'χει το πανηγύρι. Από τούτο το χωριό είναι η μάνα των παιδιών, η κουμπάρα μας», τους πληροφόρησε ο Ηρακλής.

Στο Αηδονοχώρι, κάμποσα πιτσιρίκια είχαν μαζευτεί στη ράχη και αγνάντευαν. Είδαν τους καβαλάρηδες να κατηφορίζουν στον Αϊ-Θανάση και έτρεξαν χαρούμενα να πάρουν τα συχαίρια ξεφωνίζοντας: «'Ηρθανε! 'Ηρθανε!»

*

Ξεπέζεψαν στην αυλή. Βρήκαν τάβλες στρωμένες και αρνί να ψήνεται στη σουβλά. Είχαν μεταφέρει και το στρώμα του γερο-Νικόλα πάνω στο πεζούλι, κάτω από την κληματαριά. Τον είχαν ανακαθίσει και το κορμί του ακούμπαγε στον τοίχο. Φαινόταν χλομός. Φορούσε σκουφί στο καραφλό κεφάλι του. Η γενειάδα του άσπρη, τα βαθυγάλαζα μάτια του μουντά. Τον πλησίασε πρώτος ο καπετάν Ροκάκης και του έσφιξε το χέρι.

– Χριστός Ανέστη! συμπέθερε. Χρόνια πολλά! Περαστικά σου!

– Αληθώς ο Κύριος, ψιθύρισε.

– Έλα, Μαρία, να φιλήσεις το χέρι του παππούλη. Θα σου δώσει ένα αρνάκι ο παππούλης.

Η μικρή έσκυψε και του φίλησε το χέρι. Εκείνος της χάιδεψε τα μαλλιά συγκινημένος.

– Να 'χεις την ευχή μου, τσούπρα μου.

– Και τ' αρνάκι, παππούλη;

– Θέλω κι εγώ αρνάκι, είπε ο Σωκράτης φιλώντας το χέρι του παππούλη.

– Νικολέτα! Να πας τα παιδιά να δουν τ' αρνάκι.

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή